ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΠΑΙΖΕΙ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΣΙΕΝΑ, Η ΘΕΡΙΝΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ CHIGIANA

Ήταν και παραμένει μια ζωντανή κουκίδα πάνω στο πεντάγραμμο, συνεχίζει να συγκεντρώνει σπουδαίους δασκάλους, μεγάλους σολίστες και δυναμικούς ταλαντούχους νέους κάθε καλοκαίρι, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Τα τελευταία χρόνια οι έλληνες δείχνουν να μη δελεάζονται αρκετά και να μη την προτιμούν αλλά για τους ευρωπαίους νέους μουσικούς παραμένει σοβαρός πόλος έλξης.
Βιωματικά μιλώντας θα πρόσθετα ότι έχει μέσα μου πάρει μια αταλάντευτη θέση στο συναίσθημα και στη μνήμη. Ήμουν εκεί το 1976 (πιάνο) και το 1979 (μουσική δωματίου). Ανάμεσα σε χαρούμενους συναδέλφους, ανάμεσα σε σεμνούς σπουδαίους μουσικούς, σε μια μικρή πόλη που σφύζει από ζωή, το ίδιο το περιβάλλον της δεν σε άφηνε να ησυχάσεις! Καλαισθησία, ιστορία, πολιτισμός!! Μια γωνιά της Τοσκάνης

που αξίζει έτσι κι αλλιώς να επισκεφτεί κανείς.
Πενήντα χιλιάδες κάτοικοι αναπνέουν με την μουσική παράδοση και υποδέχονται μουσικούς από πενήντα περίπου χώρες ετησίως. Μια Εθνική Πινακοθήκη, το μουσείο του καθεδρικού ναού, το παιδικό μουσείο, το παλάτι της σύγχρονης τέχνης, ένα πανεπιστήμιο και τρεις πλούσιοι, μεγάλοι, καταπράσινοι και πανέμορφοι κήποι, ένας αέρας που φυσάει ανάμεσα στην Φλωρεντία και την Πίζα (μιάμιση ώρα δρόμος), όλα συνεργάζονται και η Σιένα κάθε καλοκαίρι για δυο μήνες γίνεται μια διεθνής... ορχήστρα.

Aula Casella, Academia Chigiana

Η μουσική ακαδημία Chigiana ιδρύθηκε από τον Conte Guido Chigi Saracini το 1932 στη Σιένα που αριθμούσε τότε 40.000 κατοίκους, με στόχο να οργανωθεί σωστότερα η προσπάθεια βελτίωσης των μουσικών εκτελεστών στα κύρια μουσικά όργανα. Ο ιδρυτής, αποφάσισε να δωρίσει το τεράστιο προσωπικό του αρχείο, μοναδικής σημασίας υλικό, βιβλία, παρτιτούρες που διέθετε έχοντας κληρονομήσει τεράστια βιβλιοθήκη και σπουδαία μουσικά όργανα από τους προγόνους του και να προσφέρει το θαυμάσιο παλάτι του που δεσπόζει από τον δωδέκατο αιώνα, που ο ίδιος μάλιστα χρηματοδότησε την αποκατάστασή του και τη διαμόρφωσή του για να υπηρετεί αυτή την ιδέα.

ο ιδρυτής κόντε Guido Chigi – Saracini το 1960

Το 1960 παρεχώρησε όλη την περιουσία του στο Ίδρυμα που έφερε το όνομά του με σκοπό τη λειτουργία και τη χρηματοδότηση του έργου της Ακαδημίας και την ανάπτυξη και προβολή της μουσικής κουλτούρας και την προσαρμογή στα δεδομένα των εξελίξεων. Το 1965 όταν απεβίωσε ο ιδιοκτήτης, το Παλάτι του περιήλθε και αυτό στην ιδιοκτησία της Ακαδημίας.

Ο κόντε Chigi Saracini (1880-1965) αρχικά συμβουλεύτηκε τον Alfredo Casella και υποστηρίχτηκε από αυτόν. Ο τελευταίος το 1939 οργάνωσε ήδη εκεί ένα σπουδαίο φεστιβάλ για την προβολή της ιταλικής μουσικής

δημιουργίας, στο οποίο το κοινό άκουσε άγνωστη και πασίγνωστη ιταλική μουσική.
Δυναμικός και αποφασισμένος, ο φιλόμουσος κόντε καλούσε ήδη από την ίδρυση της ακαδημίας στη Σιένα πολλούς μουσικούς με φήμη παγκόσμια για να διδάξουν. Πίστευε ότι είναι δέλεαρ για τα νέα παιδιά το διδαχτούν από μεγάλους δεξιοτέχνες και να σταθούν δίπλα τους για να παίξουν μαζί μουσική. Θα παραθέσουμε λίγα μόνον ονόματα παλαιότερων δασκάλων της Θερινής Ακαδημίας: Pablo Casals, Yehudi Menuhin, André Navarra, Antonio Guarnieri, Alfredo Casella, Guido Agosti, Arrigo Serato, Sergiu Celibidache, George Enescu, Andrés Segovia, Alfred Cortot, Jacques Thibaud, Nathan Milstein, Hermann Scherchen,Gino Bechi.

Η φιλοδοξία του κόντε δεν σταματάει εδώ. Πιστεύει πολύ στην εξέλιξη, την πρωτοπορία, με άλλα λόγια στη σύγχρονη μουσική των ημερών του. Θεωρεί απαραίτητο να βοηθήσει στο να παιχτούν έργα γραμμένα στις μέρες του και να ενθαρρυνθούν οι συνθέτες, έτσι οργανώνει συναυλίες γνωριμίας με τη μουσική των Χίντεμιτ, Προκόφιεφ, Βέμπερν και πολλών ακόμη συνθετών.

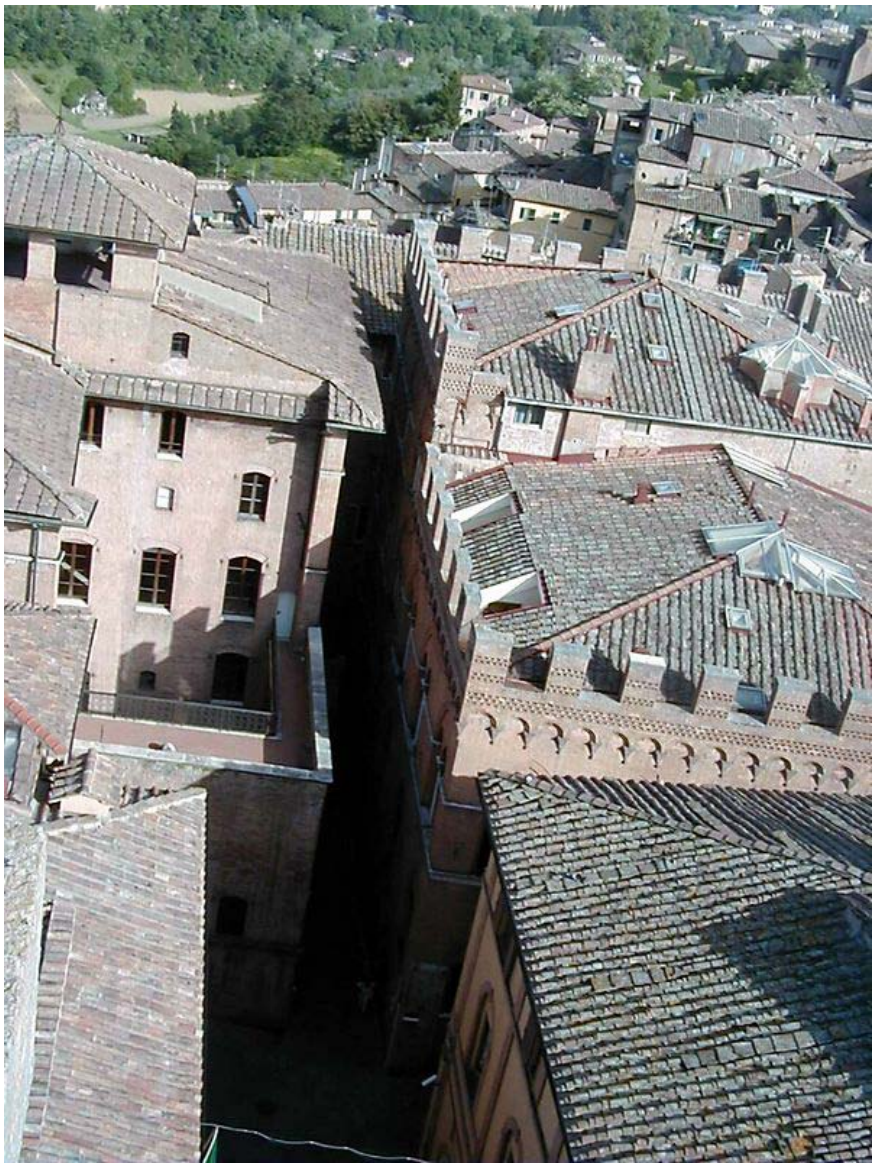

Η ποιότητα του σώματος των δασκάλων έχει διατηρηθεί μέχρι σήμερα. Τα τελευταία χρόνια έχουν εργαστεί στη Σιένα μεταξύ άλλων οι Juri Bashmet, Antonio Meneses, Franco Gulli, Carl Maria Giulini, Salvatore Accardo, Bruno Giuranna, Franco Petracchi, Franco Donatoni, Kenenth Gilbert, Severino Gazzelloni, Boris Belkin, Michele Campanella, Raina Kabaivanska, Renato Bruson, Patrick Gallois, Gianluigi Gelmetti, David Geringas, Joaquin Achucarro, Antony Pay, Christophe Rousset, Giuliano Carmignola, Azio Corghi, Luis Bacalov, Alban Quartet Berg, Oscar Ghiglia. Ο τελευταίος συμμετέχει και αυτό το καλοκαίρι στα μαθήματα της κιθάρας. Επομένως ο χαρακτηρισμός ότι ουσιαστικά παραμένει ακμαία η πρώτη στόχευση μέχρι τις ημέρες μας, επιβεβαιώνεται και δικαιολογημένα χαροποιεί ιδιαίτερα τους επικεφαλής της Ακαδημίας και της μικρής αυτής πόλης.

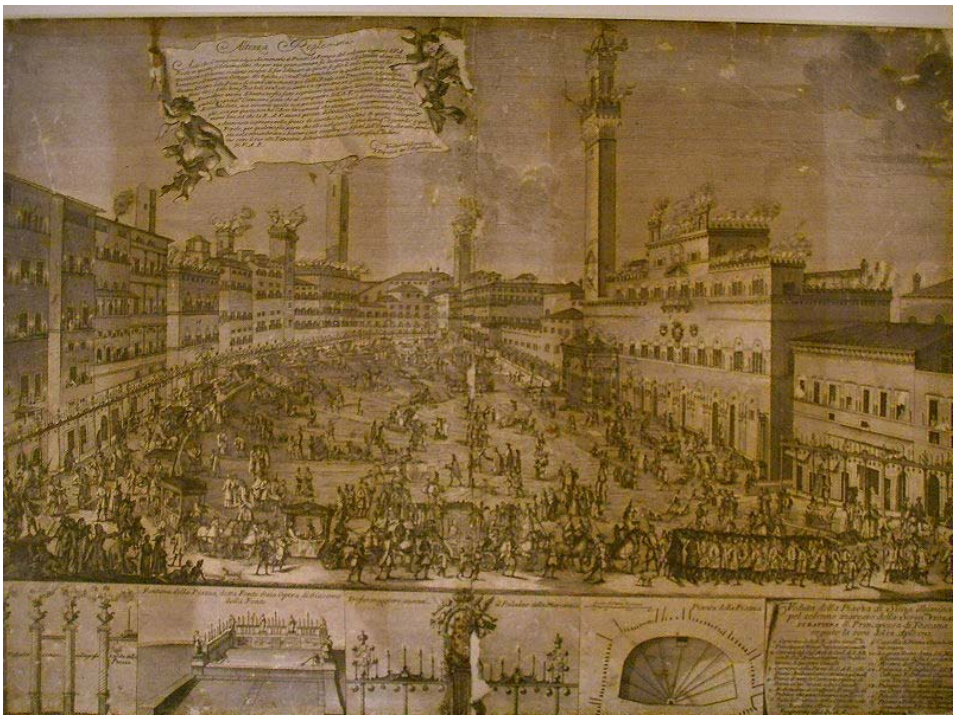

18ος αιώνας, Σιένα, πλατεία del campo

Η μουσική ακαδημία Chigiana δεν διαθέτει μόνον κτίριο, υπηρεσίες και οργανωτική ομάδα. Διαθέτει και μια βιβλιοθήκη με παγκόσμια φήμη, που εκτιμάται ότι αριθμεί πάνω από 75.000 τόμους. Η μουσική βιβλιοθήκη, άζεται στο Παλάτι. Ξεπερνάει τα 35.000 βιβλία, αυτόγραφα, χειρόγραφα και παρτιτούρες, μουσικολογικές εργασίες κλπ. Από δωρεές προέρχονται ανεκτίμητης αξίας μουσικά βιβλία από τον 16 ο μέχρι τον 18 ο αιώνα που φυλάσσονται εκεί με θρησκευτική ευλάβεια. Τα μικροφίλμ και άλλες εξελιγμένες δυνατότητες της τεχνολογίας δίνουν την ευκαιρία στους ενδιαφερόμενους να δουν και να μελετήσουν αυτούς τους θησαυρούς.

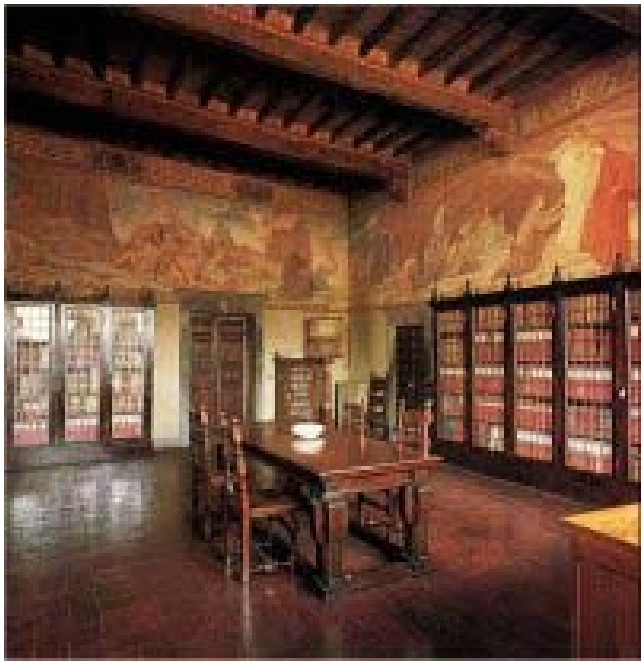

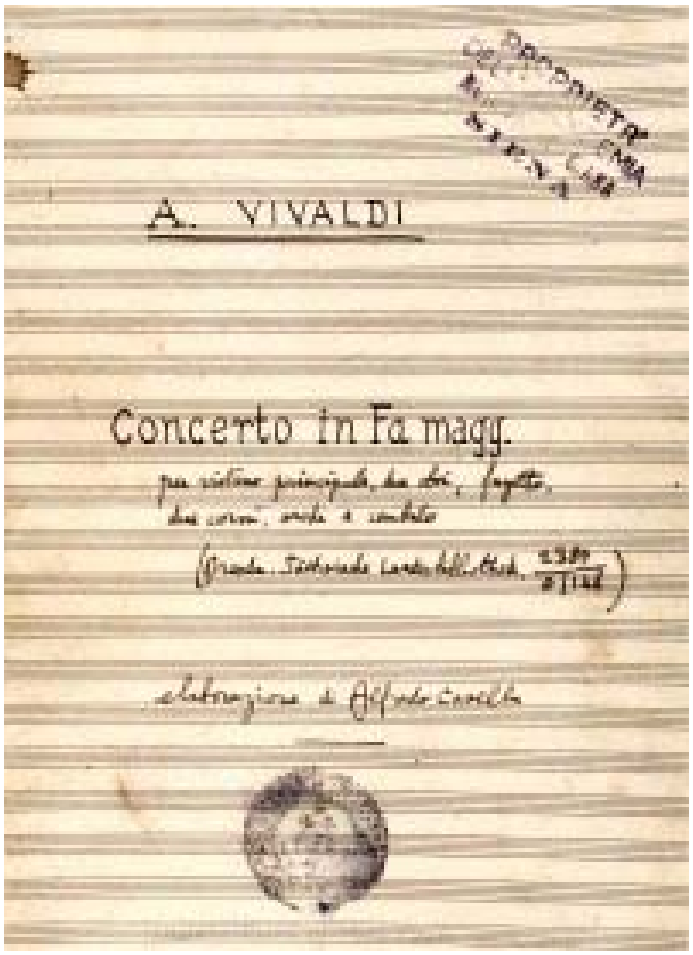

Είκοσι χιλιάδες βιβλία έχουν περαστεί στον υπολογιστή και αναμένεται σε πέντε χρόνια η ηλεκτρονική ανάγνωση όλων των πηγών να είναι πλέον δεδομένη. Εκτός από τα βιβλία στη βιβλιοθήκη φυλάσσονται χιλιάδες ηχητικά ντοκουμέντα, δίσκοι, ταινίες μαγνητοφώνου και πολλά ακόμα χρήσιμα ιστορικά ντοκουμέντα. Ο χώρος της βιβλιοθήκης υποβάλλει μοναδικά τον επισκέπτη και τον ταξιδεύει σε άλλες εποχές! Και ας μη παραλείψουμε να προσθέσουμε ότι τους τοίχους του παλατιού κοσμούν έργα τέχνης ανεκτίμητης αξίας καλλιτεχνών όπως οι Capolavori Sassetta, Beccafumi, Botticelli. Πολλά γλυπτά μας συναντούν και μας καλωσορίζουν στους διαδρόμους του παλατιού αλλά και στην αυλή του.
Η ακαδημία οργανώνει εκδηλώσεις όλο το χρόνο, συνεργάζεται με πανεπιστήμια στην Ευρώπη και την Αμερική, συμμετέχει σε ερευνητικά και επιστημονικά προγράμματα. Οι συναυλίες που ολοκληρώνουν τα μαθήματα κάθε τμήματος το καλοκαίρι έχουν να μας προτείνουν μια ενδιαφέρουσα παράμετρο: οι διδάσκοντες εδώ παίζουν από κοινού με τους μαθητές τους. Παράλληλα η ακαδημία καλεί και άλλους διαπρεπείς μουσικούς. Φέτος πχ ο Μαουρίτσιο Πολλίνι θα δώσει εκεί συναυλία, ανάμεσα σε άλλους σολίστες.
Ας προσθέσουμε ότι η Σιένα διαθέτει συναυλιακές υποδομές αξιοπρόσεκτες. Εκτός από την αίθουσα συναυλιών του παλατιού η πλούσια μουσική ζωή στεγάζεται και σ' ένα εκπληκτικό μεγάλο θέατρο με εντυπωσιακή ακουστική, το Teatro dei Fiori, ή πιο επίσημα, dei Rozzi.

Teatro dei Rozzi

Από το 1983 η ακαδημία Chigiana οργανώνει και τον διεθνή διαγωνισμό σύνθεσης «Alfredo Casella» συγκεντρώνοντας εκεί διάσημους συνθέτες από όλο τον κόσμο αλλά και ταλαντούχους νέους δημιουργούς. Για τον φετινό 14 ο διαγωνισμό μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να ζητήσει πληροφορίες στη διεύθυνση: Academia Musicale Chigiana, Concorso "Alfredo Casella", Via di Città, 89-53100 Siena, Italia και στο τηλέφωνο 0039.0577.22091. Οι συμμετοχές κλείνουν στα τέλη του Σεπτέμβρη.

Alfredo Casella

Το ιστορικό κέντρο της Σιένα ονομάστηκε το 1995 μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της Unesco. Αν και η τουριστική ανάπτυξη είναι τεράστια τα τελευταία τριάντα χρόνια, εν τούτοις η περιοχή δεν έχει χάσει το χρώμα και την ταυτότητά της, χάρη στην κοινωνική και πολιτική της σύμπνοια στα θέματα αυτά. *Ο αγροτουρισμός είναι η σύγχρονη εξέλιξη της παραδοσιακής τουριστικής εκμετάλλευσης και με αυτόν ο τόπος προφυλάσσεται από την αρνητική ενέργεια της οικονομικής ανάπτυξης, αναπτύσσοντας μια νέα έκφραση πολιτισμού*, όπως λέει ο δήμαρχος. Στον τομέα της κουλτούρας πάλι, ο δήμαρχος καταλήγει: *η Σιένα παίζει μουσική εδώ και τριακόσια χρόνια. Είναι δύσκολο να ξεχωρίσεις τη μουσική από τον άνθρωπο και τα κτίσματα εδώ στον τόπο μας…*

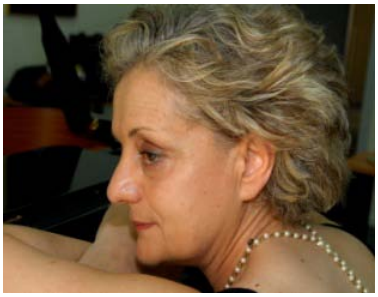

Έφη Αγραφιώτη
effie@tar.gr

Stradivarius, 1672 cello- Siena

Παράρτημα:

Το φετινό πρόγραμμα εκδηλώσεων στη Σιένα:

78ª Estate Musicale Chigiana

Siena, Luglio - Agosto 2009

MAESTRI CHIGIANI IN TERRA DI SIENA

20 luglio, lunedì / San Gimignano, Piazza delle Erbe, ore 21,15
Orchestra della Toscana / Giuliano Carmignola violino solista e direttore
Haydn Concerto n. 1 in do magg. Hob.VII a:1 per violino, archi e basso continuo / Concerto n. 3 in la magg. Hob.VIIa:3 per violino, archi e basso continuo "Melker Konzert" / Concerto n. 4 in sol magg. Hob.VIIa:4 per violino, archi e basso continuo

29 luglio, mercoledì / San Gimignano, Piazza delle Erbe, ore 21,15
30 luglio, giovedì / Sovicille, Piazza Marconi, ore 21,15
Orchestra della Toscana / Salvatore Accardo violino solista e direttore
Beethoven Concerto in re magg. op. 61 per violino e orchestra / Sinfonia n. 4 in si bem. magg. op. 60

4 agosto, martedì / San Quirico d'Orcia, Horti Leonini, ore 21,15

Orchestra della Toscana / Joaquin Achucarro pianoforte solista e direttore
Mozart Concerto in mi bem. magg. K. 449 per pianoforte e archi / **Garcia Abril** *Cantos de Pleamar* per orchestra d'archi / **Turina** Rapsodia sinfonica op. 66 per pianoforte e orchestra / **De Falla** *El amor brujo* (versione originale di De Falla per pianoforte e archi)

11 agosto, martedì / Chiostro di Torri (Rosia), ore 21,15
12 agosto, mercoledì / Pienza, Cortile di Palazzo Piccolomini, ore 21,15
Salvatore Accardo violino / **Bruno Giuranna** viola / **Antonio Meneses** violoncello /
Franco Petracchi contrabbasso / **Antony Pay** clarinetto / **Roberto Arosio** pianoforte /
Allievi Chigiani
Mozart Quintetto in la magg. K. 581 per clarinetto, due violini, viola e violoncello / **Schubert** Quintetto in la magg. op. 114 D. 667 "La trota" per pianoforte, due violini, viola e contrabbasso

13 agosto, giovedì / Pienza, Cortile di Palazzo Piccolomini, ore 21,15
14 agosto, venerdì / Chiusi, Teatro Mascagni, ore 21,15
Orchestra della Toscana / **Boris Belkin** violino / **Alessandro Pinzauti** direttore /
Haydn Sinfonia in sol magg. n. 94 Hob. I:94 "La sorpresa" / **J.S. Bach** Concerto in re min. BWV 1043 per due violini, archi e basso continuo / **Mozart** Concerto in re magg. K. 218 per violino / **Čajkovskij** Valse Scherzo in do magg. op. 34 per violino e orchestra

23 agosto, domenica / Pitigliano (Grosseto), Piazza Orsini, ore 21,15
Michele Campanella pianoforte
Beethoven Sonata in fa min. op. 2 n. 1; Sonata in do magg. op. 2 n. 3 / **Schumann** Pezzi fantastici op. 12; Toccata in do magg. op. 7

ESTATE MUSICALE CHIGIANA

Luglio

19 domenica
Teatro dei Rozzi
ore 21,15

Sofia Festival Orchestra, Oscar Ghiglia chitarra
Maurizio Dones direttore

Boccherini Ritirata notturna di Madrid (trascrizione per orchestra d'archi dal Quintetto n. 60 in do magg. G. 324)
Rodrigo Concierto de Aranjuez per chitarra e orchestra
Haydn Sinfonia n. 104 in re magg. Hob. I:104 "London"

21 martedì
Chiesa di Sant'Agostino
ore 21,15

Orchestra della Toscana
Giuliano Carmignola violino solista e direttore

Haydn Concerto n. 1 in do magg. Hob.VIIa:1 per violino, archi e basso continuo / Concerto n. 3 in la magg. Hob.VIIa:3 per violino, archi e basso continuo "Melker Konzert" / Concerto n. 4 in sol magg. Hob.VIIa:4 per violino, archi e basso continuo

25 sabato
Abbazia di Sant'Antimo (Montalcino)
ore 18,30

Patrick Gallois flauto, **Irina Zahharenkova** fortepiano

J.S. Bach Sonata in mi magg. BWV 1035 / **W.F. Bach** Sonata in mi min. BR WFB B17 / **J.C. Bach** Sonata n. 2 in sol magg. op. 16 / **C.P.E. Bach** Sonata in si bem. magg. Wq.161.2:H.578; Sonata in sol magg. n. 11 Wq.133, H.564 / **J.C.F. Bach** Sonata in re min. / **W.F. Bach** Sonata in fa magg. BR WFB B18 / **J.C. Bach** Sonata n. 4 in la magg. op. 16 / **J.C.F. Bach** Sonata in re magg.

Agosto

3 lunedì
Chiesa di Sant'Agostino
ore 21,15

Orchestra della Toscana
Joaquin Achucarro pianoforte solista e direttore

Mozart Concerto in mi bem. magg. K. 449 per pianoforte e archi
Garcia Abril *Cantos de Pleamar* per orchestra d'archi
Turina Rapsodia sinfonica op. 66 per pianoforte e orchestra
De Falla *El amor brujo* (versione originale di De Falla per pianoforte e archi)

4 martedì
Chiesa di Sant'Agostino
ore 21,15

I Solisti di Mosca- Jurij Bashmet viola solista e direttore

Mendelssohn Sinfonia n. 12 per orchestra d'archi
Bruch Kol Nidrei op. 47a per viola e orchestra
Haydn Le ultime sette parole del nostro Redentore sulla croce

6 giovedì
Abbazia di Monte Oliveto Maggiore (Asciano)
ore 21,30

Salvatore Accardo violin, **Bruno Giuranna** viola, **Antonio Meneses** violoncello, **Allievi Chigiani**

Brahms Sestetto n. 2 in sol magg. op. 36 per archi
Beethoven Quintetto in do magg. op. 29 per due violini, due viole e violoncello

8 sabato
Abbazia di San Galgano (Chiusdino)
ore 22

Sofia Festival Orchestra
Boris Belkin violino, **Alipi Naydenov** direttore

Čajkovskij Marcia slava op. 31
Brahms Concerto in re magg. op. 77 per violino e orchestra / Quartetto n. 1 in sol min. per pianoforte e archi (orchestrazione di A. Schönberg)

10 lunedì Chiesa di Sant'Agostino ore 21,15	**Salvatore Accardo** violino, **Bruno Giuranna** viola **Antonio Meneses** violoncello, **Antony Pay** clarinetto **Franco Petracchi** contrabbasso **Roberto Arosio** pianoforte, **Allievi Chigiani** **Mozart** Quintetto in la magg. K. 581 per clarinetto, due violini, viola e violoncello **Schubert** Quintetto in la magg. op. 114 D. 667 "La trota" per pianoforte, due violini, viola e contrabbasso
18 martedì Teatro dei Rozzi ore 21,15	**Maurizio Pollini** pianoforte **Beethoven** Sonata in re min. op. 31 n. 2 / Sonata n. 23 in fa min. op. 57 "Appassionata" **Schumann** Fantasia in do magg. op. 17 **Chopin** Quattro Mazurke op. 33 / Scherzo in si bem. min. op. 3
22 sabato Teatro dei Rozzi ore 21,15	**Michele Campanella** pianoforte **Beethoven** Sonata in fa min. op. 2 n. 1 / Sonata in do magg. op. 2 n. 3 **Schumann** Pezzi fantastici op. 12 / Toccata in do magg. op. 7
25 martedì Teatro dei Rozzi ore 21,15	**David Geringas** violoncello **Allievi Chigiani** ensemble di violoncelli e soprano **J.S. Bach** Suite n. 3 per violoncello solo **P.Vasks** Libro per violoncello solo **Villa-Lobos** *Bachiana brasileira* n. 1 per ensemble di violoncelli / *Bachiana brasileira* n. 5 per ensemble di violoncelli e soprano
26 mercoledì Chiesa di Sant'Agostino ore 21,15	**Concerto degli Allievi del Corso di Direzione d'orchestra- Gianluigi Gelmetti** docente / **Maurizio Dones** maestro assistente / **Sofia Festival Orchestra** / **Alipi Naydenov** direttore stabile **Giacomo Puccini** *Suor Angelica*